

Πότε ένας πειρασμός έρχεται «εκ δεξιών» και πότε «εξ αριστερών»; (Ιερομ. Χρυσόστομος Κουτλουμουσιανός)

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

Η «δεξιά» και η «αριστερά» δεν έχουν να κάνουν μόνο με την θέση των κομμάτων στο Κοινοβούλιο. Χρησιμοποιήθηκαν για να ορίσουν δύο κατηγορίες πειρασμών στην πνευματική ζωή. Μάλιστα, ο «δεξιός» πειρασμός, ως πιο αδιόρατος, θεωρήθηκε και ο πιο επικίνδυνος!

Πότε ένας πειρασμός έρχεται «εκ δεξιών» και πότε «εξ αριστερών»; Ας δώσουμε ένα παράδειγμα. Όταν ο πονηρός σου υποβάλλει τη σκέψη να εξαπατήσεις τον συνεργάτη σου για το ατομικό σου όφελος, αυτό είναι ένας «εξ αριστερών» πειρασμός. Γνωρίζεις από που προέρχεται, και είτε τον δέχεσαι, είτε τον απορρίπτεις. Εάν, όμως, το πονηρό πνεύμα σου ψιθυρίσει ότι, τώρα αδελφέ μου είμαστε σε κρίση, ο συνεργάτης σου δεν έχει οικογένεια, άρα εσύ δικαιολογείσαι να τον εξαπατήσεις, χάριν των παιδιών σου, τότε αυτός είναι ένας «εκ δεξιών» πειρασμός, παρουσιάζεται δηλαδή με το ένδυμα του αγαθού σκοπού, η έστω και ως αναγκαίο κακό. Κατασκευάζει προφάσεις εν αμαρτίαις.

Ο εκ δεξιών πειρασμός μπορεί να είναι ακόμη πιο ...άγιος! Εμφανίζεται ως άγγελος φωτός, με ευλαβικές σκέψεις και χωρία από την Αγία Γραφή. Παρουσιάζει στον νου ένα ψέμα με προσωπίο αληθείας. Προβάλλει μια αρετή, που όμως είναι κακία μασκαρεμένη. Έτσι, μπορεί να προσάγει στην ψυχή την εμπάθεια με το ένδυμα της υπεράσπισης της πίστεως. Και νομίζει τότε ο εγωιστής και μισαλλόδοξος πως είναι ο ζηλωτής του Θεού. Άλλοτε μπορεί να καλλιεργεί τη χαλαρότητα και αδιαφορία με το ένδυμα του μέτρου και της πραότητας. Και ο αδιάφορος και νωθρός παρουσιάζεται ως ειρηνικός και πράος. Άλλοτε μπορεί να καλύπτει τη σκληρότητα με το ένδυμα της ακρίβειας ή της ειλικρίνειας. Και ο ανελεήμων προβάλλει ως ακέραιος και ακριβολόγος. Κι άλλοτε παίρνει άλλες μορφές, για να κρύψει την αληθινή του μορφή, να μπει σαν κλέφτης και να συλήσει την καρδιά.

Οι πατέρες της ερήμου γνωρίζουν τις μεθόδους του διαβόλου, γι' αυτό και μας προειδοποιούν για έναν ακόμη λεπτότατο εκ δεξιών πειρασμό. Όταν ο νους φθάσει στο σημείο να προσεύχεται με θερμότητα, όταν ο άνθρωπος αισθάνεται ήσυχος και οχυρωμένος, τότε οι δαίμονες, που επιδιώκουν να αποπροσανατολίσουν, έρχονται από τα δεξιά, δεν δηλώνουν ποιοί είναι, αλλά σχηματίζουν την δόξα του Θεού και άλλων αγαπητών πραγμάτων. Τότε νομίζει ο νους ότι πέτυχε το σκοπό της προσευχής. Έτσι ο πονηρός σπείρει στον εγκέφαλο τους σπόρους της κenoδοξίας και της υπερηφάνιας.

Πολύ συχνά το πονηρό πνεύμα χρησιμοποιεί αλήθειες. Αληθεύει στα μικρά, προκειμένου να μας εξαπατήσει στα μεγάλα. Έτσι, ακόμη και ένας μάγος μπορεί να φανερώνει τα κρυμμένα ή να «προφητεύει», και υποστηρίζει ότι αντλεί δύναμη από τον Χριστό, όμως είναι μπερδεμένος με το κακό, και προφητεύει αυτά που σχεδιάζει ο ίδιος ο πονηρός. Τούτο είναι ιδιαίτερα επίκαιρο στην εποχή μας, διότι η δυσειδαιμονία πιάνει ρίζες στις υλιστικές κοινωνίες, και σήμερα εισχωρεί ανεπαίσθητα στη ζωή ακόμη και Χριστιανών. Και ο άγιος και ο μάγος μπορούν να γνωρίζουν το όνομά μας ή το πρόβλημα που μας απασχολεί. Κριτήριο της αγιότητας, όμως, είναι η ταπείνωση και η αγάπη που αναδίδει ο άνθρωπος ως φυσικό, ευώδες θυμίαμα.

Πως αναγνωρίζουμε τον εκ δεξιών πειρασμό; Πρώτον, ισχύει μια γενική αρχή: Αν ένα γεγονός δεν είναι από τον Θεό, ο διάβολος φέρει λογισμούς υπερήφανους. Δεύτερον, πρέπει να εμπεδώσουμε ότι πολύ συχνά αυτό που μας φαίνεται απόλυτα σωστό και αληθινό και δίκαιο είναι απλά αντανάκλαση του προσωπικού μας θελήματος.

Είδε ο άγιος Αντώνιος τις παγίδες του διαβόλου απλωμένες στη γη, και θαύμασε και αναρωτήθηκε, ποιος μπορεί να τις νικήσει; Και άκουσε μια φωνή να του λέει: η ταπεινοφροσύνη. Η αληθινή και γνήσια ταπείνωση είναι αυτή που αποκαλύπτει τις

παγίδες του διαβόλου. Και η ταπείνωση δεν είναι απλώς λογισμοί ταπεινώσεως ούτε βέβαια λόγοι ταπεινόσχημοι και σχήματα ευσεβείας. Είναι η βαθιά συναίσθηση της πραγματικής καταστάσεώς μας, πως είμαστε σκίας ασθενέστεροι, πως ο,τι κι αν κάνουμε κι αν έχουμε, δεν είναι δικό μας.

Αξίζει να μνημονεύσουμε εδώ, ως παράδειγμα ταπεινώσεως, τη συνάντηση του αγίου Ζωσιμά με την Οσία Μαρία την Αιγυπτία. Ο πρώτος ήταν ένας ενάρετος αββάς, που έφερε το ύπατο αξίωμα της ιερωσύνης. Η δεύτερη ήταν μια πρώην πόρνη, που όμως είχε ζήσει ολόκληρη ζωή στην έρημο και είχε φθάσει σε ύψιστα μέτρα αγιότητας. Στο απρόσμενο συναπάντημά τους στην έρημο κανείς απ' τους δύο δεν φαίνεται ότι γνωρίζει την αξία η τα μέτρα του. Αντιθέτως, και οι δύο ακουμπούν το πρόσωπό τους στη γη, προσκυνούν ο ένας τον άλλον, ζητούν ο ένας την ευλογία του άλλου. Είναι μια ταπείνωση που προέρχεται από την απλή καρδιά. Και η απλή καρδιά πάντοτε συγκρίνει τον εαυτό της όχι με τους άλλους, αλλά με την άπειρη καθαρότητα και αγιότητα του Θεού. Όταν η ψυχή με την προσκύνησή της φωτίζεται, τότε διακρίνει πόθεν προέρχεται η σκέψη, το αίσθημα η η διάθεσή της.

Ουσιαστικά η ταπείνωση εκφράζεται με το πνεύμα της μαθητείας. Μαθητή διαβίου αποκαλεί τον εαυτό του αυτός που ονομάσθηκε θεολόγος, ο άγιος Γρηγόριος ο Καππαδόκης. Και οι γέροντες της ερήμου ποτέ δεν δέχονταν κάποια αποκάλυψη, χωρίς προηγουμένως να την θέσουν στην κρίση άλλων (πιο έμπειρων) αδελφών. Η αλήθεια του Θεού αποκαλύπτεται μέσα από την διαβίου μαθητεία και την αγάπη.

Κάποιοι νομίζουν ότι τα εξωτερικά έργα η η εξωτερική ησυχία η ένας υποτυπώδης (η υποτιθέμενος) αγώνας για την πίστη, τους καθιστούν διδασκάλους, εισαγγελείς, κριτές της οικουμένης. Κι ας λένε «συγχωρήστε με αδελφοί», κι ας λένε «εγώ, ο αμαρτωλός», δεν το εννοούν.

Και δεν υπάρχει μεγαλύτερος πειρασμός, από το να σκεφθούμε ότι ο αγώνας και η πίστη μας παρέχουν το δικαίωμα να φερόμεθα ως κριτήριο ορθοδοξίας η ως ιεροεξεταστές, είναι όμως παράδοξο και θαυμαστό το πόσο η αίσθηση ότι ομολογούμε την πίστη η ότι υπερασπιζόμεθα την παράδοση μπορεί συχνά να αγκιστρώνεται στον πιο ασυμβίβαστο εγωισμό. Όταν δεν υπάρχει αληθινή ταπείνωση, η καρδιά γίνεται σκληρή σαν πέτρα, βυθίζεται στην άβυσσο της αμετάπειστης γνώμης, κάποτε και της αγνωμοσύνης. Κι αυτό είναι που ονομάζουμε πλάνη.

(Απόσπασμα από Ομιλία)

Πηγή: [Ιερά Μονή Κουτλουμουσίου](#)